

СТАНОВИЩЕ

От доц. Петкана Ангелива Христова, дм, член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност редовен “ДОЦЕНТ” по професионално направление 7.4. Обществено здраве (логопедия), обявен от ЮЗУ “Неофит Рилски” в Държавен вестник бр. 88/08.10.2013 г.

Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукция, представена от участничката в конкурса Гл. ас. Миглена Иванова Симонска-Цацова, д-р в катедра “Логопедия”, Факултет “Обществено здраве и спорт”, ЮЗУ “Н.Рилски”

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидатката

Общият брой на научните трудове, които д-р Миглена Симонска-Цацова е представила за участие в конкурса е 32 (5 от докторантурата), от тях 19 самостоятелни; Статии и доклади, публикувани в научни списания и сборници в пълен текст с книгопис и резюме у нас – 19; Статии и доклади, публикувани на чужд език у нас и чужбина – 7 (1 под печат); Монографии, научни книги – 2 (1-самостоятелна); Учебници, ръководства и указания за студенти- 5 (2-самостоятелни); Резюмета в международни конгреси, симпозиуми, конференции (без пълен текст на доклада), публикувани в научни списания или сборници – 11, от тях: 10 в чужбина; Положителни цитирания – 15, от тях: 8 в чужбина; Участие в национални и университетски проекти - 9 (на 3 – ръководител на екипите) и международни - 4 (член на екипите); Членство в национални научни дружества-1 и международни– 3 бр.

Съгласно приложената справка кандидатката има висока учебна натовареност в обучението на студенти 2010/2011 г. до 2013/2014 г. - 1761 ч., има издадени учебници, разработила е учебни програми и владее перфектно английски и руски език, преминала е многобройни квалификационни курсове и специализации по следдипломна квалификация у нас и в чужбина.

Внушителен е броят на самостоятелните публикации – 19, участията в проекти – 11 и самостоятелни учебници, ръководства и монография, служещи за обучение и отправна точка на много други автори.

II. Оценка на научните и практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Научните трудове на гл. ас. М.Симонска-Цацова тематично се отнасят към актуални проблеми на медицинското, в частност на социалномедицинското познание и практика в областта на логопедията като научноизследователските, приложните резултати и приноси се обособяват в три научни направления:

В първото направление (21) Нарушения на плавността на речта – като приноси с научноизследователски теоретичен характер и като новост за нашата страна може да се оценят резултатите от изследванията на специфичните прояви на ранното заекване, симптоми с честота и вариабилност, тежест, местоположение на заекванията на морфологично и синтактично равнище, критерии за разграничаване на ранното заекване с нормално нарушената плавност на речта както и необходимостта от допълнително обучение на логопедите за диференциалните признаци за разграничаване на заекване от запъване. В научните трудове са конкретизирани елементите на прогресивна промяна на ранното заекване по посока преминаването му в хронично и е доказана еднаква ефективност на три оценъчни методи за терапия. Като приноси с приложен характер се отличават проучванията относно конкретизиране на специфичните за ранното заекване симптоми, конкретните насоки за диагностика и измерване на риска при отлагане на терапията на децата, приложената за първи път у нас поведенческа терапия за коригиране на ранното заекване Лидкомб програма и разработеното Ръководство за диагностика на заекване в предучилищна възраст.

Във второто направление (13) Комуникативни нарушения при неврологични увреди при деца и възрастни – направен е теоретичен анализ на етиология, патогенеза, симптоматика, диагностика, диференциална диагноза и терапия на дизартрия и апраксия и е издаден научен труд с това съдържание. Описаните и обсъдени диагностични и терапевтични методи в последния непосредствено се прилагат в практиката на Центъпа по логопедия и в клиничната практика на студентите от специалност „Логопедия” В това отношение голямо значение имат личните качества на гл. ас. М.Симонска-Цацова за успешна колаборация със студентите, преподавателите и научните работници за работа в екип.

В третото направление (8) - могат да се определят нови и потвърдителни факти с практическо приложение, относно информираността на логопедичната общност със същността на ICF-класификацията и възможностите за прилагане при неврологично базираните комуникативни нарушения като основа за диагностичните инструментариуми на нарушените комуникативни функции, а също за преодоляване и редуциране на ограниченията в качеството на живот на лицата, носители на дадено нарушение.

Научните приноси в изследванията на гл. ас. М.Симонска-Цацова са свързани с обогатяване на знанията в областта на здравеопазването, имат научно-приложен характер и насоченост към практиката, за повишаване на ефективността, качеството и иновационната активност на фона на дефинираните препоръки на СЗО за използването на МКБ-10 и ICF-класификациите за прилагане при неврологично базираните комуникативни нарушения.

III. Критични бележки и препоръки

По отношение на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р България не се открояват критични слабости. Може да се подчертае сравнително малък диапазон на научните интереси на кандидатката –

свързани с колективите, в които тя е работила и дългогодишната ѝ преподавателска работа което от една страна е положително и показва интересите ѝ и работа в научни екипи, а от друга страна тя е млад специалист и има достатъчно възможности за разгръщане на потенциала си в бъдеще. Липсва имакт-фактор (IF) и активност по отношение участие на експертно ниво.

IV. Заключение

На основата на представените материали по конкурса за доцент, смятам че гл. ас. М.Симонска-Цацова определено има качества на изследовател, проявени като самостоятелен и водещ автор във впечатляващо множество научни изследвания в областта на образованието, клиничната практика и социална медицина, организация и управление на здравеопазването. Тези качества са ѝ позволили да израстне като ерудирана преподавателка, която умело свързва теоретичните знания с приложението им в реални условия и ситуации.

V. Общо заключение

В настоящия конкурс М. Симонска-Цацова е единствена кандидатка. Като имам предвид постъпателното ѝ развитие в научноизследователската и приложна дейност, наличието на определени теоретични и приложни приноси в трудовете ѝ, значителния преподавателски опит и умения, убедено смятам, че тя отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Р България и може да заеме академичната длъжност “доцент”. Вярвам, че М. Симонска-Цацова е ценен кадър за всяка академична структура и нейното хабилитиране ще позволи пълноценното реализиране на качествата ѝ.

30.12.2013 год.

Подпис:

(доц. П. Христова, дм)